

Senioři bez péče

Od ledna se mění způsob, jakým dostávají peníze služby pro handicapované, seniory a další znevýhodněné lidi. Pro některé instituce to znamená zánik.

Denní stacionář pro seniory v Novém Hrozenkově ve Zlínském kraji má problémy. Zařízení, kde se starají až o dvanáct lidí, totiž hrozí v příštím roce zánik. Důvodem je nedostatek peněz.

V loňském roce se provozovatelům nepodařilo splnit kritéria stanovená krajem, takže jeho provoz rok financovali z Tříkrálové sbírky. „Letos jsme získali plný počet bodů, ale už jsme nebyli zařazeni do sítě sociálních služeb,“ říká Danuše Martinková, ředitelka Charity Svaté rodiny v Novém Hrozenkově, jež stacionář provozuje.

Část peněz by na něj sice charita mohla získat od obce, to je však stále

oblastní charita v Blansku. Konkrétně jde o pobytovou krizovou pomoc, která poskytovala krátkodobé bezplatné ubytování a podporu rodinám v nouzi. Od ledna pak zakončí svou činnost místní ambulanti, pobytová a terénní sociální rehabilitace, která je určena jak pro nezaměstnané, tak pro lidi s mentálními a kombinovaným postižením. Obě služby byly dosud financovány krajem i z peněz ministerstva.

Zrušení služeb v rámci regionu projednala speciální komise ve spolupráci s Jihomoravským krajem. „Ne úplně s tím rozhodnutím souhlasím. Například krizové ubytování v našem regionu chybí a argu-

žádosti. „Nelze souhlasit s formulací, že ‚důvodem pro rušení služeb jsou změny v jejich financování,‘“ uvedla mluvčí kraje Denisa Kapitančíková.

Čtrnáct metodik

Úplný převod financování sociálních služeb na kraje byl plánován již delší dobu. Původně měl být spuštěn v roce 2012, nakonec k němu došlo až v uplynulém roce. A měl své kritiky. Například exposlankyni Lenku Kohoutovou (ODS), která varovala, že každý kraj bude mít vlastní systém hodnocení služeb, což bude působit zmatek a nerovné podmínky. Vadilo jí také, že kraje při rozdělování dotací podpoří hlavně svá zařízení – dají jim přednost před ostatními provozovateli.

Ministerstvo práce a sociálních věcí však prý nemá žádné informace o tom, že by změna měla na sociální služby nějaký dopad. „Samotný přechod financování nemá za následek rušení nebo ukončování konkrétních sociálních služeb,“ uvedl Petr Sulek z tiskového odboru ministerstva. Pokud k tomu dochází, je to podle něho způsobeno zcela jinými okolnostmi. „Například služba není v kraji potřebná, a tedy není v souladu s plánováním sociálních služeb, je nekalitní nebo finančně neefektivní,“ dodal. S tím však nekoresponduje situace charity například ve zmíněném Blansku, která potřebné služby musela ukončit.

Dary přijdou draho

Podle Sulka není problém ani s tím, že by si každý kraj vypracoval svůj vlastní systém hodnocení služeb. Ministerstvo prý vydalo závaznou metodiku, kterou se mají kraje při udělování dotací řídit.

Ne vždy to však zřejmě funguje a jednotlivé regiony k dotacím přistupují různě. „Například Zlínský kraj má hodně přísná pravidla založená na systému vyrovnávacích plateb,“ říká Jiří Horecký z Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. „To znamená, že musí hlásit jakékoli jiné příjmy. Když dostanou dar, musejí vrátit část dotace ve výši toho daru, což není úplně logické,“ dodal Horecký s tím, že chce problém řešit s ministerstvem.

Podobný přístup by prý měl od roku 2016 platit v celé republice. O tom, jaký bude dopad změny financování, má být zcela jasno až někdy na přelomu února a března.

Pavel Cechl ■

PODIVNÝ PŘÍSTUP. Například ve Zlínském kraji musejí ústavy, které dostanou dar, vrátit část dotace. To není logické, diví se Jiří Horecký z Asociace poskytovatelů sociálních služeb.

málo. Kdyby to bylo ještě nedávno, mohla by charita požádat o příspěvek i ministerstvo práce a sociálních věcí. To už však není možné. Důvodem je změna financování sociálních služeb, které se od ledna plně přesouvá ze státu na kraje. „Hledáme další cesty, například odvolání. Obrátili jsme se i na ombudsmanku,“ dodává Danuše Martinková.

Rodiny bez střechy

Stacionář v Novém Hrozenkově není jediný, pro nějž změna financování znamenala nebo může znamenat zánik. Ukončení dvou služeb už oznámila například

menty typu, že je to drahá služba, nejsou namístě,“ říká ředitelka blanenské charity Jana Sedláková. „Samotné ženy s dětmi mohou jít do azylového domu, ale manželské páry už ne,“ dodává. Její organizace se bude snažit službu alespoň částečně nahradit tím, že rodinám nabídne na nezbytně nutnou dobu, tedy přes noc do nejbližšího pracovního dne, krizová lůžka s možnostmi základní hygieny a stravy. Tato pomoc bude placena z humanitárních sbírek.

Jihomoravský kraj přitom popírá, že by zrušení služeb bylo důsledkem změny financování. Stejný postup prý použil již v roce 2014, a to na základě hodnocení